

Tábor 17.6.2013
čj. SRS 034045/2013

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02, Tábor

Zpráva č. 12 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 10.6.–16.6.2013

1. Počasí

Začátkem 24. týdne bylo ještě zataženo a deštivo. Opět došlo k rozvodnění řek na jihu Čech. Ve středu přišlo vyjasnění a výrazné oteplení se značnou vzdušnou vlhkostí. Ranní teploty se pohybovaly od 12 do 18 °C, odpolední teploty dosahovaly 23 až 28 °C. Rozvodněné toky se začaly vracet zpět do svých koryt.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Průběh počasí byl nakloněn k započetí senosečí a plošnému senážování travních porostů. Sečení lučních porostů problematické, v padlinách stojí voda, traktory se boří, sklizená hmota je znečištěna blátem. Probíhá intenzivní fungicidní ošetření ozimých i jarních obilovin. U některých porostů máku muselo být přikročeno k dalšímu herbicidnímu ošetření z důvodu nedostatečného účinku postemergentního ošetření. V okrese Jihlava se ještě dosazují poslední plochy brambor, protože do rozbahněných pozemků nebylo možné zemědělskou technikou vjet. V okrese Prachatice začínají brambory vzcházet. Vlivem teplého počasí se výrazně zlepšily kukuřice, zazelenaly se a pokračují v růstu. Některé kukuřice v okrese Písek jsou zaplevelené pýřem plazivým (*Elytrigia repens*), přesličkou rolní (*Equisetum arvense*), výdrolom pšenice a trávovitými plevy. U zahrádkářů v okresech Prachatice a Tábor byl zjištěn silný výskyt kadeřavosti broskvoně (*Taphrina deformans*). V okrese Jihlava (Bohuslavice, 14.6.) na zahradách bylo pozorováno první zjištěné rojení listokaze zahradního (*Phyllopertha horticola*). Pozorován silný výskyt plžů, slimáků a šneků na loukách, zahradách, na veřejné zeleni na území celého oblasti. Pozemky v okrese Jindřichův Hradec jsou stále v některých lokalitách silně podmáčené. V lesních školkách by tak mohlo dojít úhynu zaškolovaných rostlin a výsevů. V lesích je obdobná situace na podmáčených lokalitách u nasázených sazenic.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 51-65 BBCH)

Porosty pšenic se nacházejí v růstové fázi od počátku metání: špička klasu (laty) vystupuje z pochvy nebo ji proráží bočně do fáze středu květu: 50 % prašníků zralých.

Slabý výskyt padlí pšenice (*Blumeria graminis* f. sp. *tritici*) na listech byl pozorován v okrese Třebíč (Zahrádka na Moravě, 10.6., Pozďatín, 10.6., Březník, 11.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.), Tábor (Záhostice, 11.6.).

Zjišťování výskytu **padlí pšenice** se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny). V RF 37 a 51 se ve vzorku prohlíží 3. list shora. Zaznamená se počet rostlin, na jejichž čepeli 3. listu shora je jedna nebo více kupek padlí. V RF 65 se prohlíží čepele horních dvou listů, tj. plocha s kupkami padlí nebo plocha listu, která již v důsledku napadení padlím odumřela.

Fungicidní ochranu proti listovým chorobám je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37 do BBCH 51. Zásahy se provádějí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Střední výskyt **pyrenoforové skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)** byl potvrzen v okrese Písek (Stážovice u Mirotic, 13.6.), slabý výskyt byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.), Tábor (Záhostice, 11.6.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. V RF 31 – 32, 37 a 51 se z odnoží ve vzorku střídavě odebere 4., 5. a 6. list shora, tvořící se praporcový list se nebere v úvahu. V RF 71 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 2., 3. a 4. list shora. Zaznamená se počet listů s výskytem konidioforů nebo typických skvrn po infekci.

Do RF 51 se doporučuje ošetření při 5 – 50 % listů s výskytem konidií. V RF 71 se doporučuje ošetření při 40 – 70 % napadení listů. Proti pozdnímu napadení jsou účinné ochranné zásahy provedené v době metání (od BBCH 51) až kvetení (do BBCH 61). Je možno využít i vedlejší účinnost fungicidů, určených proti feosferiové skvrnitosti pšenice.

Slabý výskyt pyknid **septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** na listech byl zjištěn v okrese Třebíč (Pozďatín, 10.6., Březník, 11.6., Valdíkovo, 13.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.), Tábor (Záhostice, 11.6.), Písek (Strážovice u Mirotic, 13.6.), Strakonice (Katovice, 14.6.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Hodnotí se počet listů s výskytem pyknid – pomocí stereoskopické lupy. V RF 31 – 32 a 37 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 4. a 5. list shora. V RF 51 se ve vzorku střídavě odebere 3. a 4. list shora. Ošetření se doporučuje od 12 až 50 % listů s výskytem pyknid.

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51 (metání). Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Slabý výskyt pyknid **feosferiové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)** na listech byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Hodnotí se počet listů s výskytem pyknid – pomocí stereoskopické lupy. V RF 31 – 32 a v RF 37 se z odnoží ve vzorku odebere střídavě 4. a 5. list shora. Nebere v úvahu tvořící se praporcový list. V RF 51 se ve vzorku střídavě odebere 3. a 4. list shora. Ošetření se doporučuje od 12 až 50 % listů s výskytem pyknid.

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 61 (počátek kvetení). Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob a chorob klasů. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

První výskyt **lemované stébelné skvrnitosti pšenice (*Rhizoctonia cerealis*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Zahrádka na Moravě, 10.6., Pozďatín, 10.6.).

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Fungicidní ošetření se provádí v BBCH 61-69, dle signalizace, nebo při ohrožení v době kvetení.

Slabý výskyt dospělců **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.), Prachatice (Prachatice, 14.6.).

Pozorování dospělců na jaře (na ozimech počátkem června – většina nymf se přeměnila v dospělé) provádí ve fázi 33-59 BBCH. Pozoruje se pokud možno za slunného bezvětřného počasí, nejlépe v pozdním odpolední před západem slunce především na řidších prosvětlených místech porostů. U ozimů se preferují širší okraje ze strany, kde byly ozimy v předchozím roce. Kontroluje se množství dospělců kříška polního na 100 smyků. Kritické číslo je 3-7 dospělců na 100 smyků.

Chemická ochrana na jaře se doporučuje při výskytu 5-ti a více dospělců na 100 smyků při současném výskytu rostlin s příznaky virů nad 10 % v porostu. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogene.

První výskyt larev **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** v klasech v okrese Třebíč (Březník, 11.6., Tnava u Třebíče, 13.6.).

Pozorování se provádí v okrajovém, 50m pásu v blízkosti dřevin. Ve fázi sloupkování se sledují miny na listech, kontroluje se 100 odnoží (10míst x10 odnoží). Ve fázi mléčné zralosti se sledují housenky, kontroluje se 100 klasů (10míst x10 klasů). Pro monitorování škůdce lze použít feromonové lapače.

K cílenému ošetření není registrován žádný přípravek.

Slabý výskyt dospělců **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** byl pozorován Tábor (Záhostice, 11.6., Březnice u Bechyně, 13.6.).

Střední výskyt dospělců **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Tnava u Třebíče, 13.6.), slabý výskyt v okrese Třebíč (Březník, 11.6.).

Slabý výskyt dospělců **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech byl zaznamenán v okrese Tábor (Záhostice, 11.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.), Třebíč (Tnava u Třebíče, 13.6.).

Pozorování mšic na pšenici se provádí více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží. Hodnotí se počet jedinců (dospělců a nymf) každého druhu zvlášť. Za škodlivý výskyt se považuje výskyt 3-5 mšic na 1 odnož.

Ochrana klasů: optimální termín ochrany je od konce květu do začátku tvorby obilky (69 až 70 BBCH). V této době se ošetří porosty s výskytem 3-5 a více mšic v průměru na 1 klas.

Ochrana proti listovým mšicím u ozimé pšenice se doporučuje na konci květu na porostech, na nichž se v době květu zjistí 25 a více mšic v průměru na jednu odnož.

První výskyt dospělců **plodomorky pšeničné (*Contarinia tritici*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 11.6., Vldíkov, 13.6.).

Není registrován žádný přípravek.

Slabý výskyt **třásnokřídlých (*Thysanoptera spp.*)** byl nahlášen z okresu Třebíč (Březník, 11.6.).

Preventivní ochrannou je zaorání strniště ihned po sklizni a hluboká orba. Není registrován žádný přípravek.

JEČMEN OZIMÝ (RF 59-73 BBCH)

Porosty ozimých ječmenů se pohybují od fáze konce metání, dolní větve laty plně rozvinuté a oddělené do fáze časně mléčné zralosti.

První výskyt **lemované stébelné skvrnitosti (*Rhizoctonia cerealis*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Pozďatín, 10.6.).

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Fungicidní ošetření se provádí v BBCH 61-69, dle signalizace, nebo při ohrožení v době kvetení.

Střední výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** na listech pozorován v okrese Písek (Boudy, 13.6.), slabé výskyty v okrese Třebíč (Pozďatín, 10.6., Dalešice, 4.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.), České Budějovice (Jaronice, 12.6.), Jihlava (Velký Beranov, 14.6.), Strakonice (Střela, 14.6.).

*Zjišťování výskytu **spály ječmene** se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny). Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá, plodná odnož. Hodnotí se v RF 25 napadení rostlin, tj. určí se počet odnoží s příznaky a v RF 32 – 37 napadení listů.*

Zahájení ošetření proti spále ječmene se provádí u pozemků při 5% a vyšším napadení rostlin, zpravidla od růstové fáze 37. Pozdější zásahy jsou zpravidla kombinací proti komplexu listových chorob. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Slabý výskyt dospělců **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.).

Pozorování a ochrana viz křísek polní na pšenici ozimé.

Slabý výskyt dospělců **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** pozorován v okrese Třebíč (Dalešice, 11.6.).

Slabý výskyt dospělců **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** pozorován v okrese Třebíč (Pozďatín, 10.6., Trnava u Třebíče, 13.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6.).

Slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** pozorován v okrese Třebíč (Dalešice, 11.6.).

*Pozorování **mšic na ječmeni** se provádí více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží. Hodnotí se počet jedinců (dospělců a nymf) každého druhu zvlášť. Za škodlivý výskyt se považuje výskyt 3-5 mšic na 1 odnož.*

Ochrana klasů: optimální termín ochrany je od konce květu do začátku tvorby obilky (69-70 BBCH). V této době se ošetří porosty s výskytem 3-5 a více mšic v průměru na 1 klas.

První výskyt larev **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** v klasech v okrese Třebíč (Dalešice, 11.6.).

Pozorování a ochrana viz obaleč obilní na pšenici ozimé.

V okrese Třebíč (Pozďatín, 10.6.) a v okrese Strakonice (Střela, 14.6.) byl zaznamenán výskyt **třásnokřídých (*Thysanoptera spp.*)**

Preventivní ochrannou je zaorání strniště ihned po sklizni a hluboká orba. Není registrován žádný přípravek.

JEČMEN JARNÍ (RF 32-43 BBCH)

Porosty se nacházejí ve fázích od fáze 2. kolénka: 2. kolénko postižitelné, vzdálené min. 2 cm od 1. kolénka do fáze klas (lata) se ve stéble posunuje vzhůru, pochva praporcového listu začíná duřet.

Porosty ječmene jarního po oteplení prodělávají rychlý růst a vývoj a zároveň se porosty opticky vylepšují (mizí žluté zabarvení). Zároveň po oteplení se zvýšil výskyt padlí travního.

Střední výskyt **padlí travního (*Blumeria graminis*)** na listové čepeli a pochvě pozorován v okrese Pelhřimov (Vyklantice, 12.6.), slabé výskyty byly hlášeny z okresů Třebíč (Pyšel, 10.6., Kožichovice, 11.6., Březník, 11.6., Trnava u Třebíče, 13.6.), Jindřichův Hradec (Pluhův Žďár, 13.6.).

Pozorování a ochrana viz pšenice ozimá.

Střední výskyty **sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** na odnožích zjištěny v okrese Pelhřimov (Vyklantice, 12.6.), Písek (Jarotice, 14.6.), České Budějovice (Hosín, 14.6.), Jindřichův Hradec (Studnice u Lodhérova, 14.6.), slabé výskyty v okrese Třebíč (Kožichovice, 11.6., Březník, 11.6.), Tábor (Bechyňská Smoleč, 13.6.), Jihlava (Velký Beranov, 14.6.), Strakonice (Dražejov u Strakonic, 14.6.).

Zjišťování výskytu sít'ovité skvrnitosti ječmene se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny). Určí se počet rostlin s příznaky výskytu (sít'ované hnědé skvrny na listech) na listové čepeli a pochvě.

Zahájení ošetření proti sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene se provádí u pozemků při 5% a vyšším napadení rostlin, od růstové fáze 30. Pozdější zásahy jsou zpravidla kombinací proti komplexu listových chorob. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Střední výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** na odnožích byl pozorován v okrese Pelhřimov (Vyklantice, 12.6.), slabý výskyt zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Pluhův Žďár, 13.6.), České Budějovice (Hosín, 14.6.), Jihlava (Velký Beranov, 14.6.), Strakonice (Dražejov u Strakonic, 14.6.).

Pozorování a ochrana viz ječmen ozimý.

První výskyt **pruhovitosti ječmene (*Pyrenospohra gramineae*)** byl zjištěn v okrese Tábor (Bechyňská Smoleč, 13.6.), Třebíč (Trnava u Třebíče, 13.6.).

Zásadní ochranné opatření spočívá v používání zdravého, uznaného osiva. Chemická ochrana spočívá v používání účinných mořidel.

Slabý výskyt dospělců **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** pozorován v okrese Třebíč (Kožichovice, 11.6., Březník, 11.6.), Písek (Jarotice, 14.6.), Jihlava (Velký Beranov, 14.6.).

Slabý výskyt dospělců **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Pluhův Žďár, 13.6.).

Slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** pozorován v okrese Třebíč (Kožichovice, 11.6., Březník, 11.6.), Jindřichův Hradec (Pluhův Žďár, 13.6.).

Pozorování a ochrana viz kytatka travní na ječmeni ozimém.

KUKUŘICE (RF 13-17 BBCH)

Porosty se pohybují ve fázi vyvinutého 3. až 7. listu.

Porosty po oteplení začaly regenerovat, opticky se vylepšily a pokračují v růstu.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 19-39)

Růstové fáze porostů se pohybují od 9 a více listů vyvinuto, nebo 9 a více úponků vyvinuto do fáze 9 a více internodií viditelných.

Střední výskyt **plísňě hrachu (*Peronospora pisi*)** byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 11.6.).

V RF 31 – 79 se při průchodu porostem prohlédne 50 úponků a palistů (na deseti místech vždy 5 úponků a palistů) a zjišťuje se počet napadených úponků a palistů.

Preventivní ochrana spočívá v používání zdravého osiva, správné agrotechnice, odstup v osevním sledu 4-5 let, regulace zaplevelení. Přímá ochrana – moření osiva, fungicidní ošetření. Ošetření se doporučuje při 10 – 30% napadení. Ošetřuje se při ohrožení, nejpozději při zjištění prvního výskytu.

Slabý výskyt dospělců **kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 11.6.), Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, 13.6.).

Pozorování se provádí 1x týdně od fáze druhého jednoduchého pravého listu do počátku žluté zralosti. Na 10-ti místech v porostu se prohlédne vždy 10 rostlin (celkem 100), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.

Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 3-5 jedinců (samiček a nymf) na rostlinu bez ohledu na růstovou fázi.

Poškození porostů žirem **listopasů (*Sitona* spp.)** bylo pozorováno v okrese Třebíč (Březník, 11.6.).

Pozorování se provádí v době tvorby prvních pravých listů. Na 5 místech se prohlédne vždy 10 za sebou rostoucích rostlin a odhadne se průměrná ztráta listové plochy v důsledku žíru brouků.

Ošetření se provede, pokud je průměrná ztráta listové plochy 10 – 20 % na 1 rostlinu. Přímá ochrana insekticidním postřikem ve fázi prvního až druhého listu (BBCH 11 – 12) se provádí v letech, kdy hrách pomalu vzchází a roste v důsledku sucha. Preventivní ochrana spočívá v časném setí.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (67-71 BBCH)

V porostech převažuje fáze dokvétání: velké množství korunních lístků opadlo až fáze, kdy asi 10% šesulí dosáhlo druhově, resp. odrudově specifické velikosti.

Slabý výskyt **černě řepkové (*Alternaria brassicae*)** zaznamenán v okrese Třebíč (Zahrádka na Moravě, 10.6.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny, z každé rostliny se hodnotí 2 listy. Prahem škodlivosti je 5 až 15 % napadených listů v době květu.

Preventivní ochrannou je setí zdravého osiva, kvalitní zaorání posklizňových zbytků a zabránění poškození rostlinných pletiv. Přímou ochranou je moření osiva a fungicidní ošetření v době květu.

Slabý výskyt **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** na šešulích byl zaznamenán v okrese Tábor (Bechyňská Smoleč, 13.6., Dolní Hořice, 11.6.), Písek (Lučkovice, 13.6.).

Kontrolují se všechna plodenství na 50 rostlinách a zjišťuje se % napadených plodenství 100 a více mšicemi při dokvétání: RF 67 – 69.

Chemické ošetření je účelné do 10 dnů po odkvětu. Později je neúčelné.

Střední výskyt larev **bejlomorky kapustové (*Dasineura brassicae*)** v šešulích byl zjištěn v okrese Písek (Lučkovice, 13.6.), slabé výskyty tohoto škůdce v okrese třebeč (Březník, 11.6.), Tábor (Chlebov, 11.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6., Děbolín, 13.6.), Tábor (Bechyňská Smoleč, 13.6., Dolní Hořice, 11.6.), Jihlava (Velký Beranov, 14.6.).

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2 krát týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Ošetření se doporučuje při zjištění 1 samičky na 4 rostliny.

Slabý výskyt dospělců **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus assimilis*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 11.6., Hostákov, 13.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 11.6., Děbolín, 13.6.), Písek (Lučkovice, 13.6.), Jihlava (Velký Beranov, 14.6.).

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2 krát týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Chemická ochrana proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti: do BBCH 60 - práh škodlivosti 1 brouk na 1 rostlinu, od BBCH 60 - práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk na 1 rostlinu, při silném výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk na 2 rostliny.

Slabý výskyt housenek **zápředníčka polního (*Plutella xylostella*)** v okrese Tábor (Dolní Hořice, 11.6.).

V období druhé poloviny květu se zjišťuje počet poškozených rostlin.

MÁK SETÝ (RF 40 BBCH)

V porostech máku převažuje fáze stonkování a butonizace.

V minulém týdnu nebyly na máku zjištěny žádné choroby ani škůdci. U některých porostů máku muselo být přikročeno k dalšímu herbicidnímu ošetření z důvodu nedostatečného účinku postemergentního ošetření.

SLUNEČNICE ROČNÍ (RF 17-34 BBCH)

Porosty jsou v růstové fázi 7 vyvinutých listů až 4. internodium viditelné.

Na pozorovacím bodě v Třebíči (Slavětice, 11.6.) je část porostu **poškozena pesticidy**.

Slabý výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** na kořenech a kořenových krčcích pozorován v okrese Tábor (Vrážná, 11.6.).

Preventivní ochrana spočívá v pravidelné orbě, použití zdravého osiva a vhodném osevním postupu. Chemická ochrana fungicidy se provádí ve fázi 4 – 6 pravých listů (14-19 BBCH), nebo ve fázi kvetení (67-69 BBCH).

Slabý výskyt dospělců **mšice makové (*Aphis fabae*)** pozorován v okrese Třebíč (Slavětice, 11.6.).

Ošetření se doporučuje v období od vzcházení do fáze rozpoznatelného květního poupěte (51 BBCH) v případě výskytu 30 – 50 mšic na rostlině a v době těsně před začátkem květu (59 BBCH) při výskytu 50 – 100 mšic na jedné rostlině.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 21-51 BBCH)

Porosty brambor jsou velmi rozdílné podle doby jejich sázení. V okrese Jihlava teprve dosázeli poslední brambory, protože do rozbahněných pozemků nebylo možné zemědělskou technikou vjet. V okrese Prachatice brambory vzcházejí. Dříve sázené brambory jsou již v růstové fázi od vývoje dalších listů až po fázi, kdy rostlina začíná tvořit poupata. Z okresu České Budějovice je hlášen zpožděný růst a mezerovité vzcházení brambor.

V oblasti zatím nebylo signalizováno první ošetření proti **plísni bramboru (Phytophthora infestans)**.

Slabý výskyt dospělců **mšice broskvoňové (Myzus persicae)** byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 11.6.), Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, 13.6.),

Přímá ochrana proti mšicím v množitelských porostech brambor spočívá ve využití insekticidních přípravků.

První výskyty dospělců a vajíček **mandelinky bramborové (Leptinotarsa decemlineata)** na listech byly zjištěny v okresech Třebíč (Březník, 11.6.), Tábor (Prasetín, 11.6.), Český Krumlov (Velešín, 12.6.), Pelhřimov (Lipice, 12.6.), Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, 13.6.), Jihlava (Bohuslavice, 14.6.), Písek (Lučkovice, 14.6.), Strakonice (Katovice, 14.6.).

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

V okrese Tábor, Pelhřimov a Jihlava zaznamenány škody rozrytím porostů vzcházejících brambor **prasetem divokým (Sus scrofa)**.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 71-73 BBCH)

U jabloní převažuje fáze velikost plodu do 10 mm, opad plodů po odkvětu, do fáze druhý opad plodů (červnový).

Slabý výskyt **padlí jabloně (Podosphaera leucotricha)** pozorován v okrese Třebíč (Pyšel, 11.6.).

Včasné a opakované mechanické odstraňování primárně napadených částí stromů („pomoučené“ listové a květní růžice) omezí sekundární šíření padlí. Chemická ochrana vyžaduje pravidelná fungicidní ošetření v intervalu 7-10 dnů od fenofáze BBCH 56-57 (stadium růžového poupěte) až do poloviny července.

Silný výskyt samců **obaleče jablečného (Cydia pomonella)** zachycen v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 13.6.), Prachatice (Krtely, 13.6.), střední výskyt v okrese České

Budějovice (Temelín, 14.6.), Jihlava (Bedřichov u Jihlavy, 10.6.), slabé výskyty v okrese Tábor (Broučková Lhota, 11.6.), České Budějovice (Hosín, 11.6.), Pelhřimov (Humpolec, 13.6.), Jihlava (Polná, 14.6.).

Slabý výskyt samců **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** sledován v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 13.6., Broučková Lhota, 11.6.), Prachatice (Krtely, 13.6.), Třebíč (Pyšel, 11.6.), České Budějovice (Temelín, 14.6., Hosín, 11.6.),

Slabý výskyt samců **obaleče růžového (*Archips rosana*)** pozorován v okrese Prachatice (Krtely, 11.6.) a České Budějovice (Hosín, 14.6.).

Slabý výskyt samců **obaleče zahradního (*Archips podanus*)** zaznamenán v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 10.6.), Prachatice (Krtely, 11.6.), České Budějovice (Temelín, 11.6.).

Ošetření je třeba zahájit 7-8 dní po vrcholu letu první nebo druhé generace. Proti první generaci se ošetřuje jen při malé násadě květenství, nebo při mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonovém lapači. Ošetření proti druhé generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při dvou až tří denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možno ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

V okrese Jihlava (Bohuslavice, 14.6.) na zahradách bylo pozorováno první zjištěné rojení **listokaze zahradního (*Phyllopertha horticola*)**.

Slabý výskyt dospělců **pilatky jablečné (*Holocampa testudinea*)** zaznamenán v okrese Třebíč (Pyšel, 11.6.).

Potřeba ochrany se určuje na základě zjištění síly kladení škůdce v době opadávání korunních plátků. Náhodně se odebere 100 květů a binokulárním mikroskopem se pozoruje výskyt vajíček v místě hnědého vpichu na kališním plátku.

Práh škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 květů. Optimální doba chemické ochrany je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček, a to v době, kdy se alespoň u 50 % vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku.

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 72-73 BBCH)

Stromy slivoní jsou ve fázi velikost plodu do 20 mm (velikost lískového ořechu) do fáze druhý opad plodů (červnový).

Slabý výskyt samců **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** ve feromonových lapačích byl zjištěn v okrese Jihlava (Bedřichov u Jihlavy, 10.6., Polná, 14.6.), České Budějovice (Hosín, 11.6.), Tábor (Broučková Lhota, 11.6.), Třebíč (Pyšel, 11.6.).

Obaleč východní (*Grapholita molesta*) nebyl v minulém týdnu zachycen.

Sledování letu dospělců obaleče švestkového a obaleče východního do feromonových lapačů se provádí 2 x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Dospělci létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

V okrese Třebíč (Pyšel, 11.6.) byl vpichů v plodech od **pilatky švestkové (*Holocampa minuta*)**.

SVĚTELNÉ LAPAČE

První zjištěné nálety do světelného lapače v Bohuslavicích (okres Jihlava):

- 9.6. - **Kovolesklec gamma (*Autographa gamma*)** -1 kus
- 7.6. - **Osenice vykřičníková (*Mamestra brassicae*)** - od 7.-12.6. celkem 16 kusů
- 10.6. - **Můra zelná (*Agrotis exclamationis*)** - 1 kus

Za oblastní odbor zpracovala: Ing. Pavla Fialová